

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl., 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 10 Octobru.

Dintre cestiunile interne, nici una nu s'a discutat cu atâta patimă în timpul din urmă, ca și cea privitoare la botezul copiilor născuți din căsătoriile micste, respective cestiunea, dacă prin primirea botezului, copilul respectiv intră între membrii confesiunii preotului botezătoriu.

La ordinea țilei s'a pus această cestiune prin o ordinațiune a ministrului de culte din Februarie a. c., care a regulat cestiunea așa, că preotul botezătoriu trebuie să estradeze act regulat adresat preotului, căruia copilul aparține în virtutea născerii, preotul acesta apoi, pe baza actului primit, induce pre nou botezătoriu în matricula sa, și cartea de botez, estradată din această matriculă, are valoare ca document public valid recunoscut de autoritățile statului.

Este cunoscut înaintea publicului nostru cu câtă patimă s'a discutat cestiunea această și cu câtă cetezanță, cu câtă necruțare a fost atacat ministrul de culte din partea preoției inferioare romano-catolice pentru această dispozițiune a sa, care n'a fost altceva decât aplicarea legii positive, care bună rea cum va fi, există, și trebuie respectată din partea fie-cărui cetățen.

Atât legea cât și ordinațiunile esmise încă sub fericitul Trefort și sub actualul ministru de culte a fost considerată ca o satisfacțiune dată bisericilor din patrie față cu biserica romano-catolică, care a fost dedată a ave privilegii în contul tuturor bisericilor din patrie.

Deodată cu egala îndreptățire a tuturor cetățenilor, a trebuit se fie enunțată și egala îndreptățire a tuturor confesiunilor, și această s'a făcut în art. 53 din anul 1868, care a enunțat, că copiii din căsătoriile micste urmază confesiunii tatălui lor, ă fetele celei a mamei.

În Nrul 80 din acest an, tot la locul acesta, am vorbit în cestiune, și am arătat, că primarele Ungariei față cu un corespondente al țiarului „Egyetértés” s'a exprimat pentru vederile preoției inferioare, și a făcut descoperirea, că și papa dela Roma tot în direcțiunea această s'a exprimat.

Va trebui deci să cedeze ministrul de culte și modus vivendi al retragerii ministrului se va regula el dela sine.

Tocmai acum ne aduc țiarele un comunicat, în înțelesul cărăia ministrul va absta dela ordinațiunea esmisă în Februarie. Cestiunea în formă se va regula așa, că preotul catolic, care va boteza un copil necatolic, va notifica actul nu preotului, că-

ruia nou născutul aparține în virtutea născerii, ci oficiului pretorial.

Atâta ni se spune în comunicat și mai mult nu. Acestei soluțiunii, dacă în adevăr așa va eși soluțiunea cestiunii acesteia, șicem a premers o enunțatiune din partea ministrului de culte, la o întrebare, care i s'a făcut în una din comisiunile parlamentare. Enunțatiunea ministrului după cum o am ceter noi în țiarele din capitală, atât e de îngrădită, încât noi nu am putut străbate în adevărul ei înțeles, ci trebuie se așteptăm declarațiuni sau acte oficiale mai deslușite. Ministrul a declarat, că va apreția mai de aproape cestiunea, și, dacă ea va cuprinde lucruri, cari taie în dogmele bisericeii catolice, atunci va trebui să se sanese acest inconvenient.

Noi nu credem, cumcă acesta să fie sensul cel adevărat al declarațiunii ministeriale. Cestiunea principială de bună sémă a fost pusă pe tapet la anul 1868. când s'a adus articolul de lege 53.

De bună sémă legislațiunea a ținut cont de dogmele bisericeii catolice la anul 1868. Și apoi dacă considerăm comunicatele din țiare, în sensul cărora preoții catolici vor face notificarea oficiului pretorial, nu ne putem închipui, că această deslegare se va considera ca o deslegare, care nu atinge dogmele.

De bună sémă bisericile din patrie vor urmări cu atențiune desvoltarea acestei cestiuni, care e chemată a face iluzorii dispozițiunile articolului de lege 53 din 1868.

Dacă demonstrațiunile clerului catolic în această cestiune au putut ajunge, că ordinațiunea ministerială, intru esecutarea legii se fie revocată sub cuvântul, că ea atinge dogmele, atunci biserica reformată, ca cea mai puternică astăzi între bisericile ăcatolice, de bună sémă are deschisă o cale chemată a provoca permanente conflicte între biserica și stat.

Revista politică.

Situațiunea politică a românilor din Ungaria se discută tot mai mult în presa din străinătate și mai cu sémă în presa germană.

„Munchner Allg. Ztg.” accentuând concordia, ce domnesce între români și sași se îndreptă contra magiarilor, cari nu pot vedea cu ochi buni pe români și li persecută în tot locul și pe tôte căile. De aceea e legitimă apărarea românilor și amărăciunea, ce se provăcă în sinul poporului român prin apucăturile magiare. Magiarii au simțit, că nu e normală direcțiunea ce o urmăresc, de aceea cercurile magiare

— Me duc s'o caut, șise Vilma, și fugi prin grădină.

Numai decât se întorșe, tărând după ea pe dra d'Anisy, care nu venise decât cu multă părere de rău numai ca se-i facă pe poftă micii Vilma. Grația acestei fete impresionă atât de tare pe Bernard d'Argennes încât se găsi, ore cum mișcat. Acesta însă nu țiuu mult și pe când prințul multămia Angeliceii pentru bunătatea arătată față de fata lui, Bernard nu se putea sătura a admira fineța trăsurilor feței, privirea cea blândă, talia mlădișă ale acestei fete, care era cea dintâiu dintre tôte femeile ce vęduse ce l-a făcut să gândescă la iubire. Acesta întrevedere decise șorta lui.

Bunătatea, cu care dra d'Anisy tracta pe Vilma creă între ea și familia Malborg legături strinse: prințul voi se cunoscă pe mama Angeliceii. Pe la mijlocul ernei, dna d'Anisy venind la Paris, prințul îi făcu o vizită. Incelul cu incetul prietinia dintre Vilma și Angelica se simți și între părinți. Pentru vacanță, Malborg și Vilma fură invitați a petrece câteva țile în castelul d'Anisy.

Bernard d'Argennes îi insoți. El avea atunci 22 ani; era crescut destul de bărbătesce, obicinuit de timpuriu cu studiul, lovit în inimă prin perderea părinților lui, era mai bătrân la minte decât de ani. Iubirea ce simțise pentru Angelica căduse pe tere-nul bun al nobilului lui suflet și prinse îndată ră-

și mai cu sémă cercurile guvernamentale urmăresc cu vie atențiune mișcările, ce se fac între români. Numai presa magiară e prea incăpăținată. Ea ca totdeauna nu pôte observă nici acum o atitudine pacinică, cu tôte că cestiunea românilor este una dintre cele mai cardinale, din punct de vedere al alianței triple și al asigurării păcei preste tot.

Un redactor al țiarului „Köln. Ztg.” a avut în țilele trecute o întrevorbire cu un diplomat austro-ungar, carele a avut o adiență lungă la monarchul nostru după terminarea manevrelor din Silesia.

Maj. Sa monarchul s'a exprimat într'un mod cu totul multămitor cu privire la experiențele, ce le-a făcut în Silesia. Monarchul a accentuat în decursul convorbirii, că densusul nu pôte adauge nimic mai bun la cele vechi, care sunt cele mai bune esperiențe. Impăratul german Wilhelm și-a căștigat în Rusia cea mai puternică convingere despre sinceritatea țarului cu privire la pacea europeană. Despre impăratul german vorbi monarchul nostru într'un ton de tot măgulitor, atât cu privire la puterea de viață, cu care lucră pentru consolidarea alianței, cât și cu privire la scopurile sale nobile. Tot asemenea favorabil a vorbit despre Caprivi, care s'a orientat cu totul în politică și posedă cunoscințe esacte și spirit lăminat.

Înaintea sesiunii parlamentare din România scrie țiarul „Timpul” următoarele: În diferite ministere se urmăză cu multă activitate pregătirea bugetelor. Astfel, putem anunța cu certitudine, că bugetul general va fi depus pe biroul camerei chiar la deschiderea sesiunii ordinare a parlamentului.

Pe de altă parte aflăm că țilele acestea, după ce se va fi întors si dl Carp, vor reincepe lucrările comisiunii vamale.

De astădată, ambele sub comisiuni, adecă aceea care pregătesce tariful autonom și aceea care studiază tariful convențional, vor țină împreună ședințe plenare.

Consiliul de ministri va cerceta fără întârziere lucrarea comisiunii vamale, și proiectul de tarif va fi depus pe biroul camerei în primele țile ale sesiunii viitoare.

Astfel, bugetul și tariful vămilor vor constitui o parte însemnată din opera, pe care vor fi chemate camerele să o sèvrescă în sesiunea viitoare.

Acestă operă se va completă cu câte va proiecte de legi de cea mai mare însemnatate.

Printre acestea putem cita: legea pentru organizarea administrativă și legea tocnelilor agricole.

Mai aflăm, că s'a elaborat de unii membrii ai parlamentului un proiect pentru îmbunătățirea șortei

dăcini, luând forma unei pasiuni ardătoare, indescultătoare pentru a umplă o viață! Prințul Malborg care iubii pe Bernard ca pe copilul lui, fu cel dintâiu căruia ținul om i destăinuă gândurile aspirațiunile și suspiniile inimei lui. Acesta vorbi mărchisei d'Anisy. Dacă domnul d'Argennes îmi face onorea a-mi cere pe fiica mea, și dacă i place n'am nimica în contră, răspuse marchisa. Din tôte punctele de vedere această unire îmi convine. Mi se pare numai, că acesti doi copii sunt prea tineri pentru a țină casă, mai ales dl d'Argennes.

— El nu refușă de a aștepta, răspuse prințul. Ficsați dvóstră timpul.

— Peste doi ani va avea 24. Dacă iubirea dlui d'Argennes pentru fiica mea va resista acestei lungi așteptări, cred că altă garanță nu mi mai trebuie pentru fericirea Angelicăii.

— Dar pôte că ea a dispus altfel de inima ei.

— Lucru e deja gata, răspuse Dóma d'Anisy, zimbînd: ea iubesc pe domnul d'Argennes, am găcit, și din partea ei cred că va fi bine.

Astfel se angagiă viitoriul lui Bernard. Marchisa și fiica ei petrecură la Paris erna următoare. Angelica eșise din Sacré-Coeur și nu se mai ducea decât să viziteze pe Vilma. Bernard mergea pentru același lucru și și alegea țilele, când era sigur că întelnesce pe dra d'Anisy.

FOIȚĂ.

Vilma Malborg.

Studiu din viața reală

de
Octave Feuillet.

(Urmare.)

A dóua ții în recreația dela 12 ore amedă, Vilma fu chemată în sala de primire. Ingrijată și serișă ea merse numai decât: tatăl ei o astepta; dar nu era singur, Bernard de d'Argennes îl insoțise. Vęddu l, inima Vilmei se umplu de bucurie, și i se înveseli față ca o flóre la rațele șorelui. Ea sărută întâiu pe tatăl ei, apoi pe Bernard, multămită și fericită, uitându-se cu mândrie la tovarășile ei, ce erau acolo, și la elegantul ținér ce venise numai pentru dënșă.

Când o întrebă prințul cum și întrebuițiază timpul, decând s'a despărțit de el, ea răspuse căutând laude pentru dra d'Anisy.

Ea laudă bunătatea, frumuseța, spiritul d-rei cu atâta entusiasm, încât aduse un zimbet pe buzele prințului, care întrebă:

— Unde se găsesce această minune?

clerului de mir. Acest proiect se va depune în primele zile ale sesiunii din inițiativa parlamentară.

Precum se vede sesiunea viitoare nu va fi mai puțin fecundă decât cea trecută.

În consiliul de ministri, ținut Joi seara la ministerul de interne, dl general Manu a exprimat din nou părerea pe care o emisese în consiliul ținut sub președinția M. S regelui, cum că remanierea ministerială, necesită prin retragerea d-lui Th. Rosetti, nu trebuie să se facă în lipsa camerelor.

Dl Th. Rosetti în urma opiniunii exprimate de dl președinte al consiliului, a consimțit a-și amâna demisiunea până pe timpul convocării camerelor.

În afară de această chestiune de procedură, s'a mai urmat și un schimb de vederi în privința complectării ministerului.

Consiliul de ministri a admis în unanimitate părerea, că guvernul va trebui să se completeze astfel încât el să corespundă sentimentelor actualelor majorități din cameră și din senat.

Papa dela Roma a emis o enciclycă, ale cărei comentare în presa europeană sunt de o importanță deosebită. Enciclyca este concepută în limba italiană și e adresată episcopilor și clerului din Italia. Sântul părinte se plânge amar, că pozițiunea fi este foarte grea, de când regimul italian, caută să i nimicască puterea. Un atentat asupra bisericii este și emanciparea școlilor de sub influința biserică și puse sub inspecțiunea directă a statului. Papa reclamă drepturile ce le-a avut în vechime și accentuat că, până ce sunt doi domnitori în Roma, nici statul și nici cetatea nu vor pute prospera.

Raport

despre adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Brașovului“.

Brașov, 5/17 Octombrie 1890.

Potrivit cu stipulațiunile legii scolare, învățătorii, ce constituiesc pomenită reuniune se întruniră și în anul acesta în adunare generală ordinară la 17, 18 și 19 Septembrie a. e. st. v. în comuna Herman. Din activitatea acestei adunări, ne permitem a nota prin date autentice momentele cele mai însemnate petrecute aici, pre-cum și unele împrejurări cu referire la primirea și menajerea membrilor acestei reuniuni în anințita comună.

Luni, 17 Septembrie pe la 10 ore a. m. învățătorii într'un număr foarte frumos, se întruniră în biserică gr. or. din aceea comună spre a lua cu toții parte la serviciul divin împreună cu invocarea Duchului sfânt și părăsias în amintirea membrilor decedați ai acestei reuniuni și a altor binefăcători ai școlii și ai națiunii noastre, oficiat de Prea On. domn protopresbiter Ioan Petric și de On. domn George Ludu, preot capelan și învățătoriu în Preșmer.

Ședința I-ia. După săvârșirea acestui act solemn, toți membrii prezenți meraseră în corpore în edificiul comunal, în a cărui sală se ținură de astă-dată ședințele numitei adunări. Aci, după-ce prezidiul în persoana dlui vice-președinte, George C. Bellissimus, țină o cuvântare prea momentuoasă și acomodată scopului, și după-ce bineventeză pe membrii prezenți, între urări de „se trăescă“ declară adunarea prezentă de deschisă. Săvârșindu-se unele formalități interne, se pune la ordinea zilei cetirea rapoartelor comitetului central: —raportul general al comitetului, raportul casei, raportul foicei „Școla și Familia“, raportul despre starea bibliotecii și raportul asupra activității despărțimintelor — despre activitatea sa desvoltată în decursul anului expirat. Acestea cetindu-se se predau pre la comisiuni și prin această ședința se ridică.

Ședința a II-a. Obiectul mai principal al ședinței acesteia fu discutarea temei: „Specificarea materialului din religione pe cei 6 ani de școală, având de basă: „Normativul școlariu“. Relativ la această temă se cetesce o lucrare a comitetului central formată din elaburatele despărțimintelor reuniunii. Adunarea după cetire

Aceste vizite, a căror onoare Vilma și o atribui numai ei, permisera Angelicăi și lui Bernard să se cunoscă mai bine și să se iubescă mai mult. Ei nu-și spuseră încă, că unul cunoșce deja taina ceuilalt. Ochiul lor își vorbiseră; muți pentru alții, dar foarte elocinți pentru ei singuri. Într-o dimineață în sala de primire dela Sacré Coeur, mânilor lor se atinseră mai calduros ca de obicei și nu mai avură lipsă de așa mai spune ceva. Vilma nu vedu nimic, și dna d'Anisy, care era de față se prefăcu, că nu vede nimic; dar a doua zi prințul Malborg ceru pentru nepotul seu mâna Angelicăi: care i fu acordată și căsătoria arangiată pentru anul viitoriu și de aci înainte logodiții putură să și vorbescă liber de iubirea lor.

Acesta fu pentru ei un timp dulce și plăcut. Nu era și, în care să nu se vadă, fie la Sacré Coeur, fie la dna d'Anisy, la teatru, la concert și în alte locuri.

Cum dna, nu voia încă să se scie, ei trebuiau se fie totul pentru ei, acesta le a întărit și mai mult legăturile. Când poți rezista timpului și tentațiilor, ce omenii le pun în calea unui om frumos și tânăr ca Bernard, iubirea nu se mai perde. Mariona înțelese că ar fi prea crud de a mai împune o așteptare așa lungă, și se decise se scurteze timpul, pe care ea însuși îl ficsase. Ea împără

o i a la cunoștință și o supune unei discuțiuni speciale. După mai multe păreri și opinări pro și contra, adunarea primesce lucrarea amintită fără nici o modificare.

Ședința a III-a. Din ședința această se amintesc prelegerea practică din fizică despre „insușirile generale ale corpurilor“ și tema liberă: „Cum să se desvólte caracterul în copil?“ Prelegerea practică fu ținută cu o rară îndemănare de vice-președintele G. C. Bellissimus. Asupra temei a doua se cetesce prin dl Ioan Dariu o lucrare a sa cetită și în adunarea despărțimintului I-ia și recomandată de comitet ca cea mai complectă, care se primesce de adunare între urări de „se trăescă“. După unele mici discutări asupra acestei teme ședința se încheie.

Ședința a IV-a. În ședința această se cetesc două lucrări asupra caracterului, una a despărțimintului al III-lea prin dl Nicolae Pană și alta a despărțimintului al IV-lea prin dl David Pop. După cetire se exprimă părerea, că partea practică a fost prea puțin atinsă în aceste lucrări și de aceea se decide ca asupra acestui subiect atât de momentuos, adunarea să mai revie încă odată. Spre scopul acesta se însărcinează membrul Zosim Butnariu a complectea aceste lucrări cu partea practică și la proșima adunare generală să dea un raport amărunit cu referire la acestea. Tot în ședința această se cetesce și raportul comisiunii alose pentru cenzurarea raportului general al comitetului central, care după unele opinări se primesce ca basă pentru desbaterea specială.

Ședința a V-a. În această ședință se continuă desbaterea specială din ședința a IV-a. După unele mici observări, peste cari adunarea în urma deslușirilor date de comitet trece la ordinea zilei, se dă comitetului la recomandarea comisiunii, absolutoriu. Urmază la ordinea zilei raportul comisiunii alose pentru cenzurarea raportului casei. După unele observări și discusii curat administrative se dă casariului absolutoriu asemenea cetindu se rapoartele comisiunii asupra raportului bibliotecariului și al administratorului foicei după unele observări erăși de natură pur administrativă, atât bibliotecariului cât și administratorului foicei, se dă absolutoriu. La observarea comisiunii, că mai sunt mulți abonenți în restanță cu tacele de abonament (786 fl 13 cr.) adunarea ia următorul conclud:

„Să se mai recerece odată toți restanțierii și ne satisfacend, să se publice cu numele prin jurnale“.

După acestea se pun la ordine propunerile de sine stătătoare, dintre-cari amintim două mai însemnate:

a) membrul Ioan Vătășan propune, ca să se dea spre discuțiune pe anul viitoriu despărțimintelor tema: „Care sistemă ar fi mai de preferit de a se aplica în școla elementară: a rotațiunii sau stabilității învățătorilor?“ care se și primesce cu unanimitate.

b) membrul Ioan Dorca comunică adunării, că Ilustritatea Sa părintele episcop al Caransebeșului Nicolae Popea a ridicat premiile decâte 30 fl la 40 fl. pentru cele trei teme stabilite de Ilust. Sa, încă în adunarea generală trecut asupra obiceiurilor Săcelenilor la nunte, la stână, și la câmp cu turmele-lor, din motiv că asupra acestor teme n'a intrat până a um nicio lucrare. Aceste teme s'au publicat în tot cuprinsul lor, în foile noastre încă din anul trecut și la timpul seu, se vor mai publica, cred încă odată. Împărtășirea făcută despre acestea se ia cu plăcere la cunoștință din partea adunării.

Cu acestea prezidiul prin cuvinte alose mulțimese adunării în numele comitetului pentru încrederea pusă în el în decursul celor trei ani expirați și și dă dimisiunea. Adunarea însoțesce această cu „se trăescă“ mulțimind todată prin membrul George Ludu, comitetului și prezidiului pentru activitatea desvoltată.

Ședința a V-a. În urmă expirind cu sesiunea această perioadă de trei ani pe care fusese ales comitetul central al reuniunii, conform programei se pucește la alegerea noului comitet.

Resultatul este acesta: dl Ioan Popea profesor ales de președinte; dl Ioan Dariu ales de vice președinte; dl Nicolae Bârșan ales secretariu prim; dl Ioan Teculescu ales de secretariu al II-lea; dl Ioan Aron ales ca cassariu, dl Iosif Aron ca bibliotecariu; dl Candid Mușlea de controlor. Membrii în comitet: realeși; Ana tase Bârșan Ioan Străvoiu, Nicolae Marin și Vasilie Creanga.

Membrii suplenți: Ioan Broșu, Iosif Macsimilian. Președinți ai despărțimintelor: Ioan Dorca președ. despărțimintului I-ia; George Ludu președ. desp. II Bartolomeiu Bude președ. desp. III și George Furtună președ. desp. IV

tăși acesta Angeliciei și lui Bernard, spunându le, că nunta lor se va celebra preste 2 luni.

Secretul logodnei lor fusese așa de bine păstrat, încât nimeni nu-l cunoșcea. Nici Vilma nu scia.

Cu toate că era atât de precoce, era încă un copil, și o tratau de atare. Când nunta a fost anunțată nu s'a grăbit nimeni să-i spuie. Ea află dela o prietină.

Acesta fu pentru ea o lovitură dureroasă și neașteptată.

În câteva zile trandafirii din obrazii ei dispărură, scânteiilor ei ochi se stinseră, deveni palidă, tristă, și când vedu pe Angelica, ii duse cu un accent plin de mânie și intristare: E adevărat, că te măriți cu vărul meu de Argennes?

— Da, draguță, e adevărat, răspuse Angelica.

— Esci mulțămită, că voiu fi soția lui?

— Nu, pentru-că mi l iai! răspuse Vilma supărată.

Apoi se oprî. Îi părû rău, că a vorbit. Răspunsul și privirea ei nelinistită pe Angelica, care rămase tăcută, observând cu atențiune, ochii plini de ură, ce erau ficsați asupra ei. Mai întrebă încă odată pe Vilma, dar nu putu scôte nici un cuvânt. Atât de miscată la început se miră în urmă singură, cum a putut lua în seamă cuvintele unei copil și credu, că va fi deajuns câteva zile pentru a depărta

Înainte de a încheea acest mic raport ținem de neapărată lipsă, a mai accentua și unele împrejurări și impresiuni așa dicend neoficiose, despre această adunare și despre comuna în care s'a ținut.

Și de astădată membrii acestei reuniuni au dovedit un deosebit interes pentru a se presenta într'un număr cât se pôte de frumos și în ru aceea de a discuta și rezolva cu demnitate și deplină cunoștință și caisă toate obiectele puse la ordinea zilei în această adunare, ceea-ce, dovedesce că reuniunea noastră înaintează cu pași repeși din zi în zi, din an în an.

De asemenea primirea și menajerea membrilor ei în comuna amintită a fost cât se pôte de caldurosă și de satisfăcătoare, grație îngritilor și prevederilor zelozului și harnicului preot Alesandru Dogariu împreună cu învățătorii din loc. Preotul Alesandru Dogariu, deși tânăr în cariera această totuși a dat dovedi pipăite și cu ocaziunea această, că este unul dintre preoții noștri, ca e pōrtă un viu interes pentru școlă, pentru învățătorii și pentru înaintarea comunei și bisericii căreia servește cu demnitate. S'a observat asemenea că întreține cele mai bune relațiuni cu conlocuitorii săsi în interesul bisericii, al școlii și al prosperărei populațiunii române din această comună, asta dovedesce că este un demn urmaș al antecesorului seu, rēpousatul preot George Dogariu sub a cărui înțeleptă conducere și stăruință s'a asigurat bineșor existența și viitorul lor și continuă pe aceeași cale a se asigura tot mai mult prin zelul, tactica și sîrguința a actualului preot Alesandru Dogariu. Am ținut de lipsă a manifesta aceste impresiuni în firma credință că unirea și buna înțelegere, ce domnesce între cele două populațiuni ale acestei comune, vor servi de exemplu și altor comune de asemenea natură, unde aceste frumoșe insușiri din unele sau altele cause ar lipsi.

Tot aci este locul să amintim și aceea împregurare, că parochul local A. Dogariu împreună cu învățătorii Virgil Pop, Andrei Nan, și George Goicea, cu ocaziunea acestei adunări și anume Marți seara în 18 Septembrie st. v. au arangiat o „producțiune și petrecere împreună cu cântări declamațiuni etc.“, cu duplul scop de a crea diu venitul acesteia un fond, pentru ajutorarea școlarilor miseri și în același timp pentru de a procura atât membrilor reuniunii cât și locuitorilor comunei câteva ore plăcute și instructive. Luând în considerare împregiurările și forțele de cari au dispus arangietorii, putem dice, că producțiunea și petrecerea această, atât din punct de vedere moral cât și material a reușit peste așteptare, ceea-ce servește tot spre lauda și onorea celor ce au întreprins și mai ales conducătorului ei Alesandru Dogariu.

Tot Marți în 18 Septembrie la invitarea și dorința expresă a dlui director școlar sășesc Martin Lurz, am făcut o mică excursiune în grădina școlară sășescă, pre care a aflat-o bineșor cultivată și arangiată.

După acesta cu toții ne întrunirăm la prânzul comun unde între altele sau ridicat și mai multe toast; pentru Escelenția Sa Inalt Preasfințitul Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, ca suprem inspector școlariu pentru Reveren. Sa dl protopresbiter tractual Ioan Petric, pentru funcționarii reuniunii etc. etc.

Depărtându-ne de comuna Herman am dus cu toții acasă suvenirii plăcute și cred, că vorbesc din simțământul tuturor membrilor reuniunii noastre, dacă aduc și pe calea această în numele tuturor sincera mea mulțămită și recunoștință On. preot Ales. Dogariu și dlui învățătorii și colegii locali precum și ambilor populațiuni și autorități din această comună pentru primirea bună și menajerea ce ni-s'a făcut aici.

Un membru.

Utilitarismul în școlă.

IV.

În articolul precedent am arătat până la ce absurditate duce în practică teoria utilitarismului în școlă.

De astădată voim să mergem un pas mai departe și se arătăm, cum în faptă această teorieă află aderenți și în sinul școlii noastre și cum această fără să și tragă sēma de consecuențele stricicioșe a acestei metode și introduc munca lor cu un alaiu, așa cât îi se pare, că ai să te aștepti la cine sci ce îmbunătățire colosală pe terenul școlii române.

de Vilma această misterioasă gelosie, despre care n'a voit se vorbescă nimenuia. Ea se înșelă Vilma încetă puțin câte puțin ai arēta încrederea și iubirea născută în trecut. Ea se închise într'o liniște absolută, diu care nici Bernard nu o putu scôte. Mai blândă și mai încredetore rămase numai cu tăl ei, se feria însă totdeauna de a vorbi de nunta lui Bernard. În ajunul nunții, când dna d'Anisy dete o masă în familie, și la care trebuia să ia și ea parte, — duse că o dore capul — i e rău și se o ducă la infirmărie. Acolo rămase până a doua zi, cu toate rugăciunile prințului. Acela fu singurul nor ce apărū de asupra fericirii Angelicăi; dar dispărū îndată sub sărutările soțului ei, în cele dintăiu momente fericite, atât de dulci inimilor iubitoare. Contele și Contesa d'Argennes plecară la moșile lor, la Vivarais în săptămâna după nuntă. Șese ani trecură după această, plini de fericire, o viață regulată și neschimbată. În fie-care ernală veniau la Paris, și primăvara se grăbiau a se întorce la prețioșii lor singurătate, asilul păcei și al iubirii. În acest timp ei vedeau rar pe Vilma, care și continua educațiunea tot la Sacré-Coeur. Ea creșcea, se făcu frumoșă, dar o misterioasă și mândră melancolie îi acoperia ținereța, și mai ales în fața vărului ei, cu care devenise foarte seriōsă.

(Va urmă)

Ca se venim direct ad rem, amintim, că aci nu p^ot^e fi vorba, decât de introducerea unui nou obiect de învățământ în organismul nostru scolar adică: de introducerea lucrului de mână în școala populară. Mărturisim, că nici n^oue precum nici altora, cari v^ed^u calea greșită, pe carea a apucat acest obiect, nu ni se va pute de nega o parte ore care la venirea în ființă a acestui obiect, deși astăzi se pare a căde gloria asupra acelora, cari drepti fiind nu o prea merită. Dar' fie, căci aci nu p^ot^e fi vorba de persoane, ci numai apucarea pe o cale bună a obiectului amintit.

Scim cu toții în parte istoricul acestei cesiuni și scim și aceea, că în urma unei hotăriri sinodale din 1889 s'a și introdus lucrul de mână în Seminarul „Andreian” ca obiect facultativ; am avut ocaziune să vedem zelul și interesul, cu care s'a început, care numai onore face celor, pe cari îi privește; am v^edit și mod. l cu care s'a inaugurat și sfârșit cursul de vară pentru acest obiect.

Mărturisim, că toate acestea ne-au pus în uimire, dară mai cu s^emă laudele, ce le aduceau laici, erau ceva de admirat și și se păre, că te afli într'un salon de laudă reciprocă. T^ote bune și frumoșe, dar apariția în sală de multe ori și dacă cauți mai afund cât de superficială și interesată e lumea chiar și în afaceri de interes general.

Mărturisim, că am avut ocaziune să cunoșcem și ideile teoretice a acelora, ce din bunăvoința mai marilor au fost încredințați cu punerea în lucrare a ideii esmise de alții, precum și a auți rap^orte de taiate asupra cursului din vara trecută.

Pecăt de mare ne era bucuria, v^edit m^unca zel^osă și laudabilă a celor ocupați cu această lucrare, pe cât de uniți eram întru toate cu teoriile lor, pe atât de desilusionați și întristați eram, când vedem modul, cum se pune el în practică și nu odată ne-am esprimit nedumerirea, dar totdeauna am fost respinși cu cuvinte că: „d^oră prin deprinderea mânilor și a ochilor scopul educativ se urmăresc și în zadar te ai fi încercat să capacitezi pe cel necapacitaver, că nu se urmăresce scopul educativ, căci acesta a rămas o lucrare sisifică.”

În teorie cu drept cuv^ent s^e susține, că lucrul de mână are să servescă scopului educațiunii, er în practică e departe de acel scop. Aici este o curată sc^oală de specialitate, școala de industrie, ce va se d^uca specialitățile ca; „impletutul de paie”, „papură”, „n^ue”, etc. „cartonagiu”, „t^emplăritul”, „albinăritul”, faurăritul, decât specialitățile din o școala de atari natură.

Ce e drept noi nu avem încă o școala de industrie, dar se va face de va fi lumea în pace, de aci însă nu urm^eză ca noi acolo unde avem să pregătim învățatori pentru școala educativă, să i pregătim pentru școala de specialitate. Acesta înseamnă o greșală en^or^mă în sistemul nostru cultural, față cu care datorăm suntem să i facem un afront puternic și basati pe sciința pedagogiei să-i strigăm un „veto” resonătoriu. Pe noi nu persoanele ne pot privi ci lucrul însuși, carele merită totă considerarea.

T^ote obiectele lucrate în numita școala, cu forțe mici escepțiuni nu e permis să aibă loc în o astfel de școala. Au d^oră corfa cutare, lădița cutare, p^olăria cutare sunt obiecte ce trebuie să le propunem în școala populară? Au d^oră voim noi se facem din copilașii noștri tot ațăți ciobotari, măsari etc.?

Noi credem, că nu asta p^ot^e fi scopul școalei populare, carea are mențiunea de a face înainte de t^ote omeni, apoi cismași, croitori etc., a le da adică: o cultură generală, multilaterală. Lucrul de mână*) are să întregescă celalalte obiecte de învățământ și se nu fie-ceva aparte; el are să se incorporeze naturii organice a școalei și să nu formeze un organism separat în această, pe contul cultivării morale și intelectuale. Acesta se va întâmpla numai atunci, când obiectele teoretice vor fi clarificate, augmentate și fortificate prin obiectele lucrului de mână. Și pentru acesta nu avem, decât să ne tragem bine s^ema, cu fie care lecțiune a planului de învățământ și ceea ce am tractat teoretice să o facem și în practică, împreunând teoria cu practica, și satisfăcând și mult călăritul principiu, că omul stă din corp și suflet. Da domnule! vom răspunde noi, însă vai de piciorule, care p^ortă capul nebun.

Spre ilustrare ar p^ot^e servi următoarele indigetări la unele obiecte de învățământ. Cele mai potrivite din aceste sunt obiectele reale: fizica, chemia zoologia, botanica mineralogia și sciințele matematice. Aici afli destule puncte de atingere. Așa spre pildă dacă vorbești în fizică despre planul plecat, despre pendul, despre cump^enă, despre vasele comunicătore etc. aceste în orele de lucrul de mână apoi cauți să le și faci. Le faci, ce e drept, în stare primitivă, asta însă nu hotăresce. Aici ai făcut două

lucruri bune, odată gândirea începută acolo, o ai repetat și clarificat aici, ai concentrat spiritul, altă dată ai dezvoltat simțul v^ed^ului și al pipăitului. Două lucruri dară, căci făcând una ai făcut și cealaltă.

În aritmetică vorbind de metru, îl faci în ora de pracsă în stereometria vorbind de cub, piramidă, prismă, con, sferă, le faci în practică; în geografie vorbind de o t^eră o desemnezi în ora de lucru, vorbind de globul păm^entesc îl faci cu elevii mai înaintați în ora de lucru. Chiar și în istorie ai p^ot^e reprezenta vre-o luptă ore care cu cântecele, entuziasmul, bucuria, frica etc.; și așa în t^ote obiectele de învățământ poți se urmați și poți afla nenumărate puncte de cercetare și studiere.

Folosul ce rezultă din o astfel de lucrare este imens și noi numa presimți îl putem.

Pus lucrul de mână pe o astfel de basa satisface direct scopului învățământului și contribuie în mod de necreșut la cultivarea tinerei generații: el este pus în serviciul „Idealismului” dar nu neglijează nici „Utilitarismul.”

Singură această este baza lui cea adevărată și este datoria noastră a tuturor, ca să ne străduim al abate de pe calea cea r^etăcită, pe calea cea adevărată, dacă voim binele poporului român.

Dr. Petru Șpan.

Varietăți.

*(Dela Curte.) Principele de Walles, moștenitorul de tron al Angliei, carele a petrecut în zilele trecute prin Ungaria la v^enătoare, s'a rentors la Viena, unde a făcut o vizită Mai. Sale monarhului. Principele s'a prezentat în uniformă de husar austro-ungar și a făcut monarhului nostru present portretul seu în mărime naturală A mai fost vizitat de arhiducii Ludovic, Albrecht și Wilhelm.

*(Petrecere cu joc.) Din incidentul conferenței naționale, tinerimea română din Sibiu va arangia o întrunire scolară, împreună cu joc în s^era zilei de 16/28 Octombrie a. c. în sala dela „Împ^eratul Romanilor”, la care se invită prin această totă inteligența din loc și din afară.

Damele sunt rugate a se presenta în toaletă de promenadă, sau mai bine în costum național.

Inceputul la 8 ore s^era.

Sibiu 9/21 Octombrie 1890.

Comitetul aranjiatoriu.

*(Gimnasiul din Năsăud.) După scirile sosite din Budapesta, ministrul de culte și iustrucțiune publică. cont. Csáki a dat ordin directorului suprem, ca gimnasiul din Năsăud să nu mai p^orte numirea de gr. cat. și român. Programu gimnasiunii să se facă în limba magiară, ori în limba magiară și română și pe viitor să nu se mai românezeze numele elevilor. Foile „patriotice” saltă de bucurie!

*(Petrecere în Cluș.) În s^era de 18 l c n. a arangiat tinerimea română din Cluș o petrecere în grădina Stadler. Petrecerea a fost vială și a durat până dimineța la 5 ore.

*(Contra centralisării administrațiunii.) În adunarea generală a comitatului Cojocna s'au asternut și curendele comitatelor Zemplin și Șaros, cari invită comitatul, ca să combată centralisarea și să manțină alegerea funcționarilor. Comitetul permanent a raportat ca să se spriginescă cererile comitatelor numite. La observările comitetului adunarea le-a luat la cunoștință.

*(Dela regim.) Ministrul de justiție va presenta un proiect pentru edificarea unui nou institut corecțional. Ministrul mai plănuște și reorganizarea închisorilor de stat.

*(Revisuirea legii pensiunilor învățătoresci.) În sesiunea de t^omna a dietei ung. va presenta ministrul de instrucțiune un proiect de lege privitoriu la cesiunea pensiunilor învățătoresci. Timpul de serviciu de 40 ani se manține, după care pensiunea e de 300 — 600 fl. Învățătorii, cari după l^efa lor n'ar putea conta la o pensie de 600 fl., și ar p^ot^e asigura după noua lege această pensie printr'o mică contribuțiune anuală. Contribuțiunea regulată de pensie se dⁱce, că va fi în viitoriu de 2 fl.

*(Dieta croată.) În dieta Croației, carea se va deschide în curând se vor asterne mai multe proiecte importante precum sunt: proiectul despre procedura la comasare; proiectul despre dreptul pescuitului. Tot așa se va asterne din nou și proiectul pentru responsabilitatea funcționarilor.

*(Fericirile lui Confucius.) Fericit om care nu înțelege nimic, căci nu va fi r^eu nici el înțeleș. Fericit om, care nu crede nimic, căci el nu se va înșela niciodată. Fericit om, care l'are nimic, căci el nu va fi jefuit niciodată. Fericit om, care nu dă nimic, căci nu va fi răsplătit cu nerecunoștință. Fericit om, care n'are nevoie de advocat, că nu va perde nici un proces. Fericit om, care ocărește pe toți, căci nu va fi niciodată acusat de nepărtinare. Înșă cel mai fericit dintre fericiti

este omul, care are puțin de m^ancare, că nu-și va strica niciodată stomacul.

Bibliografie.

A apărut și se p^ot^e procura dela autor: *Istoria Naturală în școalele populare*. Îndegetări metodice de Dr. Daniil P. Barcian profesor seminarial,

Lucrare publicată și în a VI-a programă a „Institutului pedagogic-teologic archidiecesan” din Sibiu (8° M. 75 pag. Prețul 40 cr.

Cuprinsul: Scopul învățământului în școala populară în general — Interesul pedagogic și influența lui asupra dezvoltării caracterului. — Rolul istoriei naturale în învățământul educativ prin participarea ei la cultivarea diferitelor specii ale interesului pedagogic. — Principii pentru alegerea materialului de predat din istoria naturală. — Modalitatea de procedare la predarea materialului ales. Aplicarea treptelor formale la predare.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Ceva despre bănci și despre biletele de bancă.

(Urmare.)

Nu economisând o parte de metal întrebunțat în circulațiune face biletul de bancă cel mai mare serviciu, ci prin ușurina de a crușă sub semnul circulațiunii, dar acest semn se fie în metal sau în hărtie. Să me esplic. Când biletul aduce în combinațiuni de credit mai avansate la deschiderea de conturi curente, la virimente în registrele bancelor, la compensațiuni; când el conduce la crearea cecurilor, cari sunt mandate trase asupra bancelor, în care depozitele de valori efective au fost împlinite de mai înainte, atunci el face mai mare serviciu decât prin întinderea lor materială nu fac aurul și argintul. Cunoșc toți căile ferate, această minunată invenție care acum un pătrar de secol și mai bine era adusă la îndoală prin spirite puternice astăzi însă este familiară la totă lumea.

Fie-care scie, că aceeași forță întrebunțată la tragere, p^ot^e servi miscând conv^oiⁱe mai grele, când acestea vor fi plasate pe două bare de fer paralele așezate de asupra pământului, în loc de a le rostogoli pe pământ chiar. Ceea-ce este adevărat despre vagoane tot așa este și de bilete. Ele sunt pentru circulațiune bogății er vagoanele pentru transporturi. Fără îndoală dacă circulațiunea devine mai ușoră, mai repede, același număr de vagoane p^ot^e furnisa o muncă mai abundantă, se servescă ca mijloc de dus și de adus ceea-ce se face cu o ușală considerabilă și la transportul unei mari cantități de mărfuri; dar dacă căile ferate posed deja vagoane necesare pentru transportul tuturor produsurilor ce lise incred, credeți că căile ferate vor câștiga construind noue vagoane? Se vor înnulți vagoanele dacă cantitatea produsurilor de transportat rămâne aceeași, dacă iuțala circulațiunii și-a jucat rolul, vagoanele prisosinde vor rămâne disponibile. Tot așa este și cu circulațiunea: biletele prisosinde ce s'ar voi să se emită când această mașină a circulațiunii ar fi completă, n'ar forma o bogăție nouă, ci ar rămâne disponibile.

Me înșel: aici efectul ar putea fi mai funest, decât la înnulțirea vagoanelor. Vagoanele puse în disponibilitate lasă, că aduc o pierdere de interese după capitalul întrebunțat, pot să fie însă întrebunțati numai târziu. Dar încât privește circulațiunea financiară, nunumai ca escedentul nu servă la nimic dar el este păgubitoriu.

În adev^er aceste bilete create mai mult mână o cantitate corespunțătoare de număr și îl esportază. În timpuri normale nu se observă decât puțin acesta; dar îndată ce un punct negru se iveste pe horizon, dacă încrederea se strică, se recurge la realizări, fie-care cere atunci aur, în loc de bilete, se plătesc scump economia ce a voit să se facă pe mașina circulațiunii. Dacă cineva nu esportază aur dacă este esportat deja în o astfel de măsură că nu se mai p^ot^e mări această trimiteri în afară, ce ar rezulta din această prisosință de bilete? O îngreunare a circulațiunii, schimbul prețului tuturor lucrurilor, o scumpete mesteguită, care va începe totdeauna a apesa pe acia care nu se îndoesc de loc, dar cari sunt cele dintăiu victime ale aceleia ce e mesteguită în instituțiunile relative la circulațiunea asupra clasei muncitoare. Salariul nu se va schimba așa de iute ea prețurile lucrurilor. Va esista o scumpete mesteguită a produsurilor și salariile vor rămâne la același nivel. Cei cari lucră și cari au mai puține de perdut sunt cari vor plăti speșele acestui rău resboiu financiar.

Cineva a dⁱs: Dar ușurina în crearea biletelor este o mare comoditate pentru muncă, fiind că ea conduce la scăderea escomptului și la scăderea etalonului de interese. Aici încă dacă nu mi fac iluziune sper a fi adus ore-care convingere și a fi demonstrat că nu prin mijlocul unei creațiuni mesteguite se ajunge la scăderea etalonului de interese. Sper că am demonstrat cât trebuie să se ia în vedere atât relativ la etalonul de interese cât și la tot ce se ține de vastul domeniu al finanțelor contra conclusionilor precipitate și aparențelor, care pot induce în erore. Fără îndoală scăderea etalonului de interese este un lucru escellent. Unul dintre economistii noștri cei mai mari se dⁱcem mai bine unul dintre cei mai mari omeni de bine Turgot, prin o imagine deplină a ar^etat care trebuiau să fie consecințele acestei scăderi. El a ar^etat, că etalonul de interese influențază față de producțiune ca valurile mării față de continent. Cu cât valurile scad și lasă descoperiți noui ținuturi, permit industriei omeneșii a se îngriji și a face să crească bucate colo unde marea își preumbla valurile sale fără folos pentru nimeni.

Acesta îi adevărat, dar cu ce condițiune? Căci t^ote cesiuniile în lume (și tot ce cauză divergente de opinii), t^ote cesiuniile sunt complicate, erorea vine urmându-se perșând din vedere un adev^er adev^er fără a ține cont de alte adev^eri tot așa de adev^erate. Acesta-i punctul de interjecțiune al acestor adev^eruri, care singur p^ot^e duce la adev^er chiar.

*) Veți „Școala și Familia” din 1889.

Numerul adevărurilor este mare, veritatea este una. Da, scăderea interesului este de dorit dacă toate lucrurile ar rămâne asemenea. Ce exprimă interesul? Sacrificiul întărit prin munca prezentă cu beneficiul muncii trecute; acest sacrificiu se prezintă sub două forme: forma absolută și forma relativă. Dacă toate lucrurile ar rămâne asemenea, este evident că cu cât scade sacrificiul absolut câștigă mai mult prin munca zilei; dar dacă producțiunea este mai fecundă, dacă grație instrumentelor ce se întrebunțază diversele elemente ale bogăției de care dispune cineva trebuie să dea rezultate mai abundante, partea părăsită prin muncă și care înfățișază sub raportul absolut, poate fi mai considerabilă, va fi sub raportul relativ mai mică; vădând totalitatea producțiunii.

Acăsta este ceea-ce esplică fenomenul ce l'am des-voltat' fiind că aduce un dublu învățământ. (Va urmă.)

Mulțamită publică.

Prea onoratul dn Michail Cirlea, notariu public reg. în Abrud a binevoit a intabula una parțială de 9 jug. catast. donată bisericei noastre de Nicolau Bóncaș și soția Sava; fără a pretinde vre o remunerațiune.

Pentru fapta maritimă a Spect. d-sale efeituită în interesul bisericei și poporului nostru cre dincios, — Reprezentanta bis. noastre îi aduce și pe calea acăsta mulțamitele sale, dorindu-i dela bunul D-deu sănătate statornică, mângăere și tărie sufletescă pentru de a pute suporta cu bărbăție pierderea regretabilă ce a îndurat prin mórtea prea tinpurie a mult iubitei sale soții și d ne, carea a fost cuună

de aur pe capul seu, chip de blândete și model de adevărată mamă a sëracilor și celor asupriți de sörte.

Primesce P. O. d-le condolențele noastre regretabile și mulțamita noastră, ca un semn al iubirei și stimei, ce vi-o păstrăm.

La însărcinarea comit. paroch rom. gr. ort. Sohodol la 27 Septembrie 1890.

Nicolae Motora,
paroch gr. or. preș. com. paroch

Loterie.

Mercuri în 22 Octobrie 1890.

Sibiu: 53 13 55 7 58

Nr. 581. [485] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățatori dela scôtele din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs cu terminul 15 zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

1. Mucundorf, cu salariu anual de 150 fl. v. a., quartir și lemne pentru foc.

2. Hendorf, cu salariu anual în bani 80 fl. 12 parcele de pământ, dreptul de a îngrășa un rimătoriu de la ghindă, quartir gratuit și lemne pentru foc; cu îndatorirea a ținea strană în dumineci și sərbători.

3. Șarpatoș, cu salariu anual de 90 fl. quartir și lemne de foc.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre, să se înainteze subsemnatului oficiu până la terminul sus indicat.

Sighișóra, 26 Septembrie 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișorei.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 303. [487] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător să la scôla confesională gr. or. Borgoprund se escrie concurs cu terminul de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. salariu anual 240 fl. (două sute patruzeci florini)

2. Folosirea grădinei scôlei în mărime de un juger 1271 ^o □.

3. Șese orgii vieneze de lemne pentru foc.

4. Folosirea alor 2 chilii din edificiul scôlei ca locuință.

5. Paușalul necesar pentru trebuințele oficiose scolastice.

Concurențele au a și asterne suplifice instruate cu documentele necesare conform legii, oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Bistrița. Borgo Bistrița în 20 Septembrie 1890. In conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Monda,
protopresb.

Nr. 444. [486] 1—3

CONCURS.

Pe basa rezoluțiunii Preavenatului consistoriu archidieceșan dno 31

August a. c. Nr. 5507 B. prin acăsta se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan din parochia de clasa II. Covasna, protopresbiteratul Treiscaunelor, pe lângă parochul Nicolae Comșa, cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt o terțialitate a veniturilor parochiei de clasa a II-a.

Reflectanții au a și asterne cere rile concursuale instruite conform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termin deschis.

S. Sân Georgiu, 23 Septembrie, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 232. [484] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în vacanta parochie gr. or. din Stremți protopresbiteratul Alba Iulia

se escrie concurs în urma prea grațioșei ordinațiuni consistoriale ca senat bisericesc dato 15-lea Maiu 1890 Nr. 2983 B. cu terminul mai jos indigat.

Tôte venitele acăstei parochii devenită vacantă s'au regulat în ședința comitetului parochial ținută la 23 Aprilie 1890 și dau un venit anual de 929 fl. 50 cr. din care venit 29 fl. conpete Cantorelui; și din care sumă are fitoriul paroch a și solvi quartir, neavând parochia casă parochială corespuțdătoare.

Doritorii de a ocupa acest post parochial, au a și asterne concursele lor conform legilor în vigôre subscrului oficiu protopresbiteral în termin de 30 zile dela prima publicațiune observând, cum că concurenții se pot informa despre starea parochiei la oficiul parochial și protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Alba-Iulia, 24 Septembrie 1890.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Alesandru Tordășan,
protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunio 1890.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu								
Tren		Tren		Tren		Tren		Tren		Tren		Tren		Tren		Tren		Tren						
accele-	accele-	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de	de					
rat	rat	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-	per-					
sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona	sona					
Viena	3.25	8.—	10.50	—	Bucuresci	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	—	Teiuș	—	12.59	4.51	—	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	—	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	—	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.87	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	—	Vințul de jos	—	1.56	5.44	—	Lómneș	5.16	11.58	8.27	—
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	—	Șibot	—	2.23	6.06	—	Oena	5.47	12.29	8.59	7.—
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldióra	2.43	4.00	—	10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	—	Orăștia	—	2.49	6.28	—	Sibiu	6.10	12.52	9.23	7.35
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Apafa	3.12	4.44	—	11.18	Gyorok	2.34	4.22	6.02	—	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56	—	Sibiu — Copșa mică				
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Ágostonfalva	3.32	5.20	—	11.30	Pauliș	3.05	4.46	9.23	—	Deva	—	3.53	7.26	—	Sibiu	7.35	3.35	4.34	9.50
Bratca	—	—	4.54	4.03	Homorod	3.47	5.47	—	12.27	Radna-Lipova	3.23	4.58	6.34	—	Branicica	—	4.18	7.48	—	Oena	8.02	4.09	4.58	10.14
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	4.20	6.35	—	—	Conop	3.39	5.16	6.52	—	Ilia	—	4.43	8.10	—	Lómneș	8.30	—	5.25	10.40
Cincia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișóra	5.45	8.47	—	1.59	Béřzava	—	5.38	7.17	—	Gurasada	—	4.53	8.20	—	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Soborșin	—	6.33	8.20	—	Zam	—	5.21	8.48	—	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35
Stana	—	—	6.88	5.49	Mediaș	6.33	10.10	—	2.59	Gurasada	—	6.58	8.49	—	Béřzava	—	5.56	9.17	—	Cucerdea—Oșorheiu—Reghinul-săs				
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Copșa mică	6.46	10.32	—	3.13	Ilia	—	7.22	9.16	—	Conop	—	7.02	10.09	—	Cucerdea	2.55	8.20	2.56	—
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	Micăsasa	—	11.01	12.04	3.33	Radna-Lipova	—	7.38	9.32	—	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	—	Cheța	3.25	8.50	3.29	—
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Blaș	7.22	11.37	12.32	4.03	Branicica	—	7.54	9.51	—	Gyorok	6.24	8.03	10.51	—	Ludoș	3.41	9.11	4.06	—
Cluș.	6.02	10.35	7.39	7.04	Crăciunel	—	11.52	12.44	4.14	Deva	—	8.14	10.18	—	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	—	M. Bogat	3.56	9.20	4.15	—
Apahida	6.12	11.02	7.54	8.30	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	8.43	10.44	—	Arad	7.06	8.38	11.38	—	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.34	—
Ghirșiș	6.27	11.23	8.11	8.55	Aiud	7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.12	11.14	—	Szolnok	7.45	9.05	12.10	—	Kerelô-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10	—
Cucerdea	7.30	12.42	9.18	10.31	Vințul de sus	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.34	11.39	—	Budapesta	11.51	2.25	4.47	—	Nireșteu	5.11	10.35	5.34	—
Uióra	7.55	1.18	9.49	11.19	Uióra	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	9.56	12.05	—	Viena	1.55	5.50	7.45	—	Oșorheiu	5.30	10.54	5.33	—
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	—	Teiuș	—	10.44	12.58	—	Reghinul-săs.	5.50	4.58	—	—
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghirșiș	9.16	3.33	3.15	6.47	Teiuș	—	10.44	12.58	—	Simeria (Piski)	—	10.44	12.58	—	Copșa mică	7.25	7.—	—	—
Aiud	8.37	2.14	10.39	12.26	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Simeria (Piski) — Petroșeni				Petroșeni — Simeria (Piski)				Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea						
Teiuș.	8.42	2.24	10.57	1.18	Cluș	10.36	6.05	4.53	8.10	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul-săs.	—	8.25	8.—	—		
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Nadișul ung	10.48	6.26	5.32	8.30	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Oșorheiu	—	9.—	9.49	—		
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11	Ghirbou	—	6.42	5.48	8.50	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24	Nireșteu	7.24	8.54	10.20	—		
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Aghireș	—	6.58	—	9.05	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Kerelô-Sz.-Pál	8.07	6.37	11.02	—		
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Stana	—	7.24	6.11	9.19	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Cipeu-Iernut	8.29	6.58	11.23	—		
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Huiedin	—	7.47	—	9.43	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	M. Bogat	9.02	7.28	11.53	—		
Elisabetopole	10.30	—	1.08	5.39	Cincia	12.01	8.27	6.43	10.02	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Ludoș	9.35	7.41	12.06	—		
Sighișóra	11.06	—	1.50	5.39	Bucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad — Timișóra				Timișóra — Arad				Simeria (Piski) — Hunedóra						
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bratca	—	9.08	—	10.56	Arad	—	6.18	4.18	Timișóra	6.30	1.10	—	Simeria (Piski)	—	—	—	—		
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Rév	—	9.28	—	11.13	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	—	Cerna	4.—	—	—	—		
Ágostonfalva	—	—	3.56	8.36	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	11.32	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orczifalva	7.49	2.19	—	Hunedóra	4.21	—	—	—		
Apafa	1.26	—	4.19	9.10	Oradea-mare	1.36	10.41	8.17	12.07	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	—	Cucerdea	10.23	8.25	12.50	—		
Feldióra	1.47	—	4.44	9.44	P. Ladány	2.01	11.06	8.42	12.41	Orczifalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03	—	Simeria (Piski) — Hunedóra						
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	Szolnok	3.31	3.31	10.09	3.03	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41	—	Simeria (Piski)	—	—	—	—		
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Budapesta	5.11	6.35	11.51	5.10	Timișóra	—	9.04</												